

POZIV NA ISKAZ INTERESA ZA UVOĐENJE EUROPSKE STRUKOVNE ISKAZNICE (ESI)

Kontekst

Dana 9. listopada 2013. Europski parlament izglasao je tekst zakonodavnog prijedloga o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija. Očekuje se da će i Vijeće isti tekst odobriti na jednom od svojih sljedećih sastanaka u studenome. Dakle, Direktiva s izmjenama bit će donesena ove godine u prvom čitanju, a na snagu će stupiti do kraja godine ili vrlo rano početkom 2014.

Europska strukovna iskaznica („ESI”) jedan je od najvažnijih elemenata revidirane Direktive. Koncept ESI-ja razvijen je 2011. u suradnji sa zainteresiranim strukovnim organizacijama u okviru [Upravljačke skupine za strukovnu iskaznicu](#), a podržan je [Deklaracijom iz Krakova](#) donesenom u kontekstu prvog Foruma o jedinstvenom tržištu održanom 3. i 4. listopada 2011.

Svrha ESI-ja jest pojednostavniti priznavanje strukovnih kvalifikacija i povećati učinkovitost postupka za stručnjake koji reguliranu profesiju namjeravaju započeti obavljati u ostalim državama članicama u kojima je dotična profesija regulirana. Ti će se ciljevi postići većim sudjelovanjem nadležnih tijela država članica i upotrebom elektroničkih postupaka.

ESI je dobrovoljan instrument dostupan onim profesijama koje iskažu interes za ostvarivanje prednosti koje takva iskaznica donosi. Međutim, uvođenje iskaznice podliježe sljedećim strogim uvjetima (članak 4.a stavak 7.):

- „(a) u predmetnoj profesiji postoji velika mobilnost ili potencijal za veliku mobilnost;
- (b) relevantni dionici pokazuju dovoljno snažan interes;
- (c) profesija ili obrazovanje i osposobljavanje prilagođeni obavljanju te profesije uređeni su u znatnom broju država članica.”

Ti se uvjeti moraju tumačiti u svjetlu uvodne izjave 4. Direktive kojom se predviđa da bi uvođenju europske strukovne iskaznice „trebala prethoditi procjena njezine primjerenosti dotičnoj profesiji i utjecaja na države članice”. Od sedam profesija koliko ih je sudjelovalo u Upravljačkoj skupini o strukovnoj iskaznici, njih su četiri (doktori, medicinske sestre, inženjeri i gorski vodiči) već izrazile interes za suradnju s Komisijom na uvođenju ESI-ja u svojem području. Te profesije ne moraju odgovoriti na ovaj poziv na iskaz interesa. Komisija želi utvrditi jesu li ostale profesije zainteresirane za sudjelovanje u daljnjem zajedničkom radu u cilju razvoja europske strukovne iskaznice u dotičnim profesijama.

Za uvođenje ESI-ja potrebno je da Komisija donese provedbeni akt. Komisija će ocijeniti prethodno navedene kriterije te će predložiti uvođenje ESI-ja u slučajevima u kojima su u dotičnoj profesiji ti kriteriji u potpunosti ispunjeni.

ESI će imati oblik elektroničke potvrde koju će nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina razmjenjivati s pomoću Informativnog sustava unutarnjeg tržišta (IMI). ESI će biti na raspolaganju i za privremeno i povremeno pružanje usluga te za poslovni nastan.

U slučaju poslovnog nastana u drugoj državi članici ili privremenog pružanja usluga za profesije koje utječu na zdravlje i sigurnost, konačnu odluku o izdavanju ESI-ja donosila bi država članica domaćin. Međutim, propusti li država članica domaćin to učiniti u roku propisanom u Direktivi, ESI bi se izdavao automatski, a stručne bi se kvalifikacije prešutno priznavale. Prešutnim priznavanjem zamijenila bi se odluka o priznavanju stručnih kvalifikacija, ali njime se ne bi omogućio neposredan pristup tržištu rada u državi članici domaćinu. Od stručnjaka se i dalje može zahtijevati poštivanje ostalih postojećih obveza registriranja te, u određenim slučajevima, provjera znanja jezika.

U slučaju privremenog i povremenog pružanja usluga za profesije koje ne utječu na zdravlje i sigurnost, europsku strukovnu iskaznicu izdavala bi matična država članica i njome bi se zamijenila prijava, koju država članica domaćin po potrebi može zatražiti. Iskaznicom će se u tom slučaju obuhvatiti pružanje usluga u razdoblju od 18 mjeseci te će biti valjana na cjelokupnom državnom području država članica za koje je zatražena. Stručnjak bi imao mogućnost zatražiti ESI za jednu državu članicu ili za više njih.

Postupak

ESI bi zainteresiranim profesijama trebao biti na raspolaganju od isteka razdoblja za prenošenje Direktive, najvjerojatnije početkom 2016. Stoga je izradu provedbenog akta o uvođenju ESI-ja potrebno okončati do kraja 2014. kako bi se omogućio tehnički razvoj i provedba ispitivanja i osposobljavanja prije isteka razdoblja za prenošenje. Dakle, iskaznicu bi se moglo uvesti za prvu skupinu profesija, ali se ne isključuje mogućnost da se u kasnijim fazama stavi na raspolaganje i ostalim profesijama.

U tom kontekstu Komisija objavljuje ovaj poziv na iskaz interesa te poziva reprezentativne strukovne organizacije i udruge na nacionalnoj razini i razini EU-a da iskažu svoj interes za uvođenje europske strukovne iskaznice. Nakon utvrđivanja zainteresiranih profesija, Komisija namjerava uspostaviti fokusnu skupinu koja bi imala aktivnu ulogu u nadolazećim raspravama povezanim s funkcioniranjem ESI-ja. Skupina bi se sastojala od oko 30 sudionika (ovisno o broju zainteresiranih profesija u prvoj fazi), uključujući predstavnike strukovnih organizacija na razini EU-a i nadležnih tijela država članica.

ESI bi se, ovisno o broju zainteresiranih profesija, mogao uvesti u nekoliko koraka. U svakom slučaju predviđa se otvoreni tip postupka te će profesije i u budućnosti moći izraziti svoj interes, što bi moglo dovesti do uvođenja iskaznice za nove profesije.

Informacije o načinu prijave

U svrhu prijave pozivaju se strukovne organizacije i udruge na nacionalnoj razini i razini EU-a da iskaz interesa zajedno s objašnjenjem načina na koji bi dotična profesija ispunila kriterije utvrđene Direktivom pošalju na MARKT-E4-EPC@ec.europa.eu najkasnije do 22. studenoga 2013. Strukovne organizacije i udruge koje se prijavljuju za ESI pozivaju se i da ukratko predstavljaju svoju strukturu kako bi se Komisiji omogućila evaluacija njihove reprezentativnosti.